

Vergaderstuk Algemeen bestuur

Opsteller
Sanne Hooijer

Aantal pagina's
8

Behandelend gremium
Algemeen bestuur

Datum voorgelegd
20 april 2023

Agendapunt, Onderwerp
2.3a, Voorstel geactualiseerde begroting 2023

Agendering
Ter vaststelling

Kopie aan

Kenmerk
V0642/H012205

1 Samenvatting voorstel

De waterschappen willen hun kerntaken zo efficiënt mogelijk uitvoeren. Daarnaast willen ze bijdragen aan oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen, zoals digitale transformatie, klimaatverandering en de energietransitie. Natuurlijk zijn dit grote uitdagingen, maar er liggen ook veel kansen. Het Waterschapshuis helpt de waterschappen om digitale oplossingen gezamenlijk te ontwikkelen en in te springen op digitale transformatie. We zien dat de digitale transformatie versnelt, mede aangejaagd door de coronacrisis. Voor hWh uit zich dat in een blijvende stroom van projecten. De begroting 2023 zet de groei van de afgelopen jaren door. Door de toename van uitvoeringsverzoeken van de waterschappen moeten er keuzes gemaakt worden. De voorliggende begroting is een voortzetting van de bereikte werkomvang eind 2022 en is uitvoerbaar door hWh. In 2023 liggen wederom plannen voor nieuwe projecten en moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan.

hWh kan alleen programma's en projecten in de begroting verwerken, conform de gemeenschappelijke regeling, voor zover hiervoor een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten. De DVO's zijn derhalve leidend voor de begrotingen. De totale geactualiseerde begroting 2023 is flink gestegen ten opzichte van de primaire begroting 2023, welke aan het Algemeen bestuur in juli 2022 ter vaststelling is aangeboden. Het grootste deel van de stijging wordt veroorzaakt door de programma's Innovatie & transformatie en Basisdata, die bij het opstellen van de primaire begroting nog niet formeel waren verlengd voor 2023 en verder. Ook in de voorliggende geactualiseerde begroting missen we nog doorlopende activiteiten (bijvoorbeeld het facultatieve project continuïteit TMX) waarvoor de DVO nog niet gereed is.

De afgelopen jaren bleek dat er meer ondersteuning nodig is in de instandhouding om de groei in de projecten en programma's te kunnen blijven faciliteren. In 2023 is de begroting van de instandhouding gestegen, zodat de groei in de projecten op een kwalitatief goede manier ondersteund kan worden en de werkdruk in de organisatie verlaagd kan worden. Voor extra inspanningen op het gebied van informatieveiligheid en privacy (IV&P) is de begroting van interne projecten eenmalig verhoogd, conform het aan het Algemeen bestuur aangeboden jaarplan.

Normaliter worden de uitgangspunten van de vastgestelde kaderbrief van het betreffende begrotingsjaar gehanteerd. De economische ontwikkelingen wijken echter op dit moment substantieel af van de uitgangspunten die destijds in de kaderbrief 2023 zijn benoemd. Deze omstandigheden vroegen om een herijking van de uitgangspunten, zodat we kunnen komen tot een zo realistisch mogelijke geactualiseerde begroting 2023. De meest actuele ramingen van het Centraal Plan Bureau (CPB) zijn gebruikt voor de ontwikkeling van het inflatiecijfer. Voor de ontwikkeling van de personele kosten is in het Algemeen Bestuur van 1 december 2022 besloten om het op dat moment voorliggend CAO-onderhandelingsresultaat te verwerken in de begroting 2023 en verder. De economische omstandigheden zijn op dit moment instabiel en kunnen mogelijk gedurende 2023 (nogmaals) vragen om een bijstelling van de begroting. We benadrukken dat uitsluitend de werkelijke gemaakte kosten aan de deelnemers in rekening worden gebracht. Een meer gedetailleerde financiële analyse van de begroting is opgenomen in hoofdstuk 4.

Deze wijzigingen in instandhouding maken het noodzakelijk om voor 2023 opnieuw de zienswijzeprocedure te volgen.

2 Inleiding

Voor u ligt de geactualiseerde begroting 2023 van Het Waterschapshuis (hierna: hWh). Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze het Waterschapshuis de in 2023 door de waterschappen gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen de waterschappen hiervoor beschikbaar stellen. De begroting is, conform het huidige standpunt van de belastingdienst, opgesteld in bedragen exclusief BTW. De totale kosten worden door hWh verhoogd met BTW in rekening gebracht bij de deelnemers.

In de geactualiseerde begroting 2023 zijn enkele aanpassingen verwerkt ten opzichte van de primaire begroting 2023:

- In de begroting 2023 is per programma een begrotingsuurtarief bepaald. Dit tarief varieert van schaal 10 tot 13. Dit is niet veranderd. Wat wel veranderd is:
 - o De tarieven voor medewerkers op de payroll zijn verhoogd met € 4 per uur zodat voor die medewerkers die werken voor de projecten ook hun deel van de indirecte personele kosten nu dekkend is en een correcte doorbelasting plaats vindt.
 - o Het totale gemiddelde uurtarief in de geactualiseerde begroting 2023 komt uit op € 88,98. In de primaire begroting 2023 was dit nog gemiddeld € 79,78. De forse stijging in het uurtarief wordt veroorzaakt door inflatie, het onderhandelingsresultaat op de CAO waterschappen en de blijvend toenemende druk op de arbeidsmarkt. In hoofdstuk 4.2 is toegelicht wat de wijziging in uurtarieven in de begroting van hWh betekent.
- De ontwikkelingen en actualisaties in lopende dienstverleningsovereenkomsten zijn verwerkt.
- Nieuwe en doorlopende projecten zijn aan de begroting toegevoegd op basis van een afgesloten of vernieuwde dienstverleningsovereenkomst.
- De actuele capaciteitsplanning per project is verwerkt.

- In 2023 is conform de vastgestelde kaderbrief 2023 € 250.000 voor kwaliteitsborging begroot. Om te voldoen aan het bestuurlijk ambitieniveau om de veilige werkomgeving zo snel mogelijk naar volwassenheidsniveau 4 te brengen, wordt dit eenmalig verhoogd naar € 400.000.

3 Structuur en de systematiek van de begroting

De hoofdindeling van de geactualiseerde begroting 2023 is gelijk aan de primaire begroting 2023:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen in 2023

Voor meer informatie wordt verwezen naar de leeswijzer in hoofdstuk 2 van de geactualiseerde begroting.

3.1 Uurtarieven en opslagen

De uurtarieven voor medewerkers op de payroll, inleen (vanuit waterschappen) en inhuur worden begroot op basis van de meest recent beschikbare tarieven voor de Rijksoverheid (Handleiding overheidstarieven 2022, ministerie van Financiën). Hier is per salarisschaal een uurtarief bepaald, gebaseerd op een intern en een extern tarief.

Per programma wordt een inschatting gemaakt van de verwachte gemiddelde schaal. Op basis van deze uitgangspunten wordt per programma het passende uurtarief uit de Handleiding overheidstarieven verwerkt in de begroting. Het actuele medewerkersbestand heeft aanleiding gegeven tot een herijking van de tarieven (verhoging). Daarnaast zijn de tarieven voor medewerkers op de payroll verhoogd met € 4 per uur zodat voor die medewerkers die werken voor de projecten ook hun deel van de indirecte personele kosten nu dekkend is en een correcte doorbelasting plaats vindt.

De vergoeding van hWh aan waterschappen die medewerkers leveren, is eveneens gebaseerd op het uurtarief van de betreffende salarisschaal van de ingeleende medewerker, zoals bepaald in de Handleiding overheidstarieven. Voor waterschappen is het mogelijk een vergoeding te vragen voor de uitgeleende medewerker, welke is gebaseerd op het externe tarief. In het kader van de wetgeving rondom vennootschapsbelasting kan dit in sommige gevallen echter leiden tot een hogere administratieve last voor een waterschap, wat niet opweegt tegen de hogere vergoeding voor de uitgeleende medewerker. Omdat de fiscale situatie per waterschap verschillend is, wordt de mogelijkheid geboden voor individuele waterschappen te opteren voor een vergoeding gebaseerd op de lagere integrale kostprijs (loonkosten plus een opslag voor overheadkosten) van de betreffende medewerker, in plaats een vergoeding op basis van de tarieven opgesteld voor de Rijksoverheid. Deze afweging zal het betreffende waterschap zelf moeten maken.

De uurtarieven voor 2023 zijn zoals genoemd gebaseerd op de Handleiding Overheidstarieven 2022 van het Ministerie van Financiën en worden geïndexeerd op basis van de meest recent beschikbare informatie:

- 7,5% stijging van het CAO-loon in 2023, gebaseerd op het onderhandelingsresultaat van de CAO 2023 en rekening houdende met individuele wijzigingen per medewerker.

De rekentarieven voor de doorbelastingen van instandhouding zijn enkele jaren niet geïndexeerd en in 2023 aangepast aan het actuele prijsniveau. Daarnaast is de toewijzing van kosten aan doorstromers binnen de organisatie verder verfijnd. De doorbelastingen zijn exclusief BTW:

- Kantoorautomatisering: doorbelasten op basis van virtuele werkplekken. € 325 (voorheen: € 250) per medewerker per maand.
- Capaciteitsmanagement: doorbelasten op basis verleende diensten t.b.v. medewerkers (instroom, doorstroom en uitstroom). € 5.000 (voorheen: € 4.200) per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. € 2.500 (nieuw) voor de begeleiding van doorstroom van een interne medewerker naar een nieuwe functie. Voor contractverlengingen wordt een rekestarief van € 1.000 (voorheen: € 2.100) gehanteerd.
- Inkoop: doorbelasten op basis verleende diensten t.b.v. uitgevoerde aanbesteding. Maximaal € 850 (niet gewijzigd) voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.100 (niet gewijzigd) voor een meervoudig onderhandse aanbesteding.

3.2. Capaciteitsraming

Een belangrijke basis voor de hWh begroting zijn de personeelslasten. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote uren.

Overzicht uren per type overeenkomst	2022 begroot actualisatie	%	2023 begroot primair	%	2023 begroot actualisatie	%
Payroll	43.309	29%	37.187	29%	42.503	24%
Inleen	44.361	29%	36.180	28%	51.543	29%
Inhuur	58.519	39%	50.950	40%	50.666	29%
Trainees					24.990	14%
Overheid	5.321	4%	4.571	4%	6.998	4%
Totaal	151.510	100%	128.888	100%	176.700	100%

In 2023 kan op basis van de huidige capaciteitsplanning circa 29% van alle productieve uren ingevuld worden met medewerkers die worden ingeleend van de waterschappen. De begroting van de uren is gebaseerd op de huidige invulling van de projectteams van de projecten in 2022. We verwachten in de toekomst een groei van de medewerkers op de payroll, waarmee de stijging van de inhuur beperkt kan worden. Het aantal trainees is gegroeid, passend in de doelstelling van een lerende organisatie. Om dit zichtbaar te maken, zijn de trainees afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de bovenstaande tabel (voorheen inhuur).

3.3 Herverdeeleffecten

In bijlage 3 en 4 van de begroting worden de effecten voor de bijdragen van de waterschappen weergegeven.

3.4 Monitoring

De voortgang van de begroting wordt gemonitord in de bestuursrapportages. De inhoud en indeling van de bestuursrapportages komen overeen met de indeling van de begroting. Er blijft onverminderd aandacht voor de KPI's, zoals capaciteit en liquiditeit.

4 Financiële analyse geactualiseerde begroting 2023

In deze paragraaf worden de belangrijkste wijzigingen aangegeven ten opzichte van de primaire begroting 2023.

4.1 Begroting naar programma's

Programma	2022 JEV	2022 begroot 3e wijziging	2022 begroot actualisatie	2023 begroot primaire	2023 begroot actualisatie	Mutatie 2023 actualisatie t.o.v. 2023 primaire
1. Bestuur en organisatie	3.304.750	3.335.621	3.335.621	3.945.059	4.783.440	838.381
2. Kennis en verbinden	1.113.192	1.203.492	1.203.492	1.295.193	1.255.983	-39.210
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>4.417.942</i>	<i>4.539.113</i>	<i>4.539.113</i>	<i>5.240.252</i>	<i>6.039.423</i>	<i>799.171</i>
3. Innovatie en transformatie	1.550.346	1.232.284	1.127.041	-	2.008.333	2.008.333
4. Digitale dienstverlening	1.336.012	1.588.316	1.338.316	782.062	1.547.035	764.973
5. Organisatie en samenwerking	3.266.036	3.251.036	2.751.592	2.617.682	3.271.042	653.360
6. Informatie - datastromen	1.484.541	1.667.001	1.667.001	2.050.527	1.915.162	-135.365
7. Informatieveiligheid en privacy	1.657.654	1.720.304	1.408.939	1.385.385	2.071.060	685.675
8. Waterveiligheid	347.541	278.831	278.831	331.656	316.100	-15.556
9. Watersysteem	1.724.132	1.852.332	1.277.401	1.247.580	1.447.382	199.802
10. Waterketen	1.998.314	2.090.814	2.509.314	2.053.849	2.663.163	609.314
11. Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-
12. SAW@	1.947.217	1.992.217	1.992.217	2.030.077	2.039.845	9.768
13. Basisdata	5.092.949	4.589.446	4.511.008	-	5.638.611	5.638.611
14. Informatiehuis Water	1.924.438	1.968.091	1.968.091	2.079.853	2.194.115	114.262
15. Kassiersfunctie	635.887	625.887	625.887	1.654.474	1.662.363	7.889
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>22.965.067</i>	<i>22.856.559</i>	<i>21.455.638</i>	<i>16.233.145</i>	<i>26.774.211</i>	<i>10.541.066</i>
Totaal	27.383.009	27.395.672	25.994.751	21.473.397	32.813.634	11.340.237

Bedragen zijn begroot exclusief BTW.

4.2 Van primaire begroting 2022 naar geactualiseerde begroting 2022

Primaire begroting 2023 in €

Geactualiseerde begroting 2023 in €

De geactualiseerde begroting 2023 is uitgedrukt in cijfers als volgt tot stand gekomen:

Wijzigingen geactualiseerde begroting 2023 ten opzichte van primaire begroting 2023	Totaal	Instandhouding	Projecten
Begroting 2023 primair	21.473.397	5.240.252	16.233.145
Wijziging begroot uurtarief *	1.169.915	654.587	515.328
Subtotaal na wijziging uitgangspunten	22.643.312	5.894.838	16.748.474
Toevoeging interne projecten **	150.000	150.000	-
Toevoeging initiatiefbudget ***	-	-	-
Toevoeging overige nieuwe projecten	10.027.425	-	10.027.425
Beëindigde projecten (excl. uren)	-	-	-
Wijziging ontwikkelbudgetten ****	-15.124	-	-15.124
Wijziging begrote uren projecten	1.140.181	675.629	464.552
Wijzigingen overige kosten projecten	-1.132.159	-681.044	-451.116
Begroting 2023 geactualiseerd	32.813.634	6.039.423	26.774.211

* De uurtarieven zijn gebaseerd op de handleiding overheidstarieven 2022. De toegepaste loonschalen zijn herijkt op basis van het actuele medewerkersbestand en tariefafspraken met ingehuurd personeel. Daarnaast zijn de tarieven geïndexeerd naar aanleiding van het onderhandelingsresultaat op de CAO. Daarboven op zijn de uurtarieven van medewerkers op de loonlijst (hoofdzakelijk werkzaam in de instandhouding) verhoogd met € 4 voor dekking van de indirecte personele kosten.

** In 2023 is € 250.000 voor kwaliteitsborging begroot, welke zal worden ingezet voor de interne projecten. Om te kunnen voldoen aan het ambitieniveau van de veilige werkomgeving, wordt door middel van een zienswijzeprocedure € 150.000 extra budget gevraagd in de geactualiseerde begroting 2023.

*** De concrete invulling in 2023 van het initiatiefbudget is voorbehouden aan de OGT. Door een jaarlijks bedrag op te nemen als initiatiefbudget in de begroting van hWh, wordt financiële ruimte gecreëerd om nieuwe collectieve projecten op te starten, indien het ontwikkelgeld van een programma onvoldoende toereikend is. Wanneer een concreet nieuw collectief project wordt opgestart, kan het initiatiefbudget dienen als financiering daarvan.

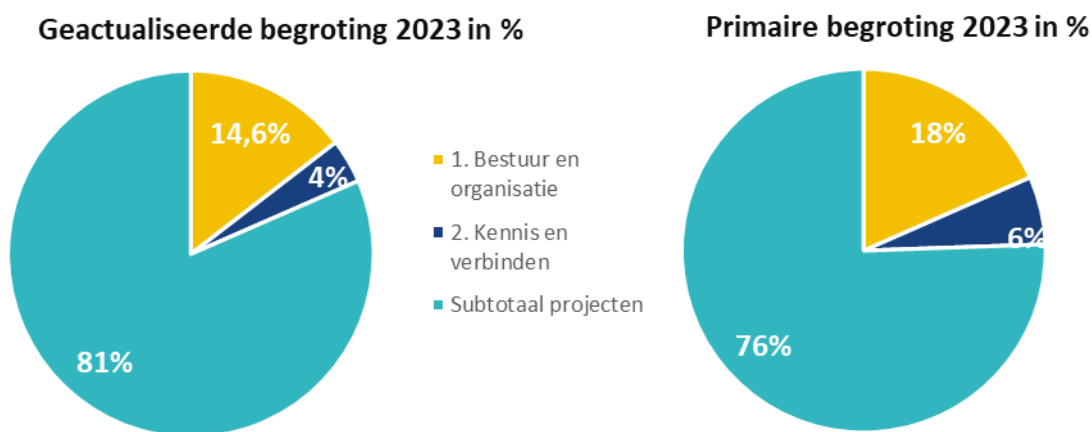
**** De aanwending van de ontwikkelbudgetten per programma is gemandateerd aan het betreffende UO. De ontwikkelbudgetten kunnen worden aangewend voor nieuwe initiatieven binnen het programma. In 2023 is een deel van het ontwikkelbudget van Organisatie en samenwerking reeds ingezet voor nieuwe projecten.

4.3 Instandhouding

De instandhouding is faciliterend aan de uitvoering van de projecten en programma's. In de geactualiseerde begroting 2023 is 14,6% van het totale begrotingsbedrag benodigd voor de uitvoering van Bestuur en organisatie. Het hoge percentage in de primaire begroting werd

veroorzaakt door het ontbreken van de programma's Innovatie en transformatie en Basisdata. Voor deze programma's is inmiddels formeel een besluit tot verlenging genomen, waardoor de verhouding van Bestuur en organisatie ten opzichte van de projecten weer stabiel is ten opzichte van voorgaande jaren.

De afgelopen jaren bleek dat er meer ondersteuning nodig was in de instandhouding om de groei in de projecten en programma's te kunnen blijven faciliteren. In 2023 is de begroting van de instandhouding hierop aangepast, zodat de groei in de projecten op een kwalitatief goede manier ondersteund kan worden en de werkdruk in de organisatie verlaagd kan worden. Het Dagelijks bestuur en de directie volgen de kosten van de instandhouding op de voet, zodat deze in balans blijft ten opzichte van de realisatie van de projecten en programma's.

Een korte toelichting op de ontwikkeling in de begrote kosten instandhouding (programma 1 en 2) ten opzichte van de primaire begroting 2023.

- Programma 1. Bestuur en organisatie:
 - o Voorheen werden de uren voor functioneel beheer begroot binnen de kostenplaats organisatie ondersteuning. Vanaf 2023 worden deze uren begroot binnen kantoorautomatisering (onderdeel van facilitair). De kosten blijven begroot binnen het programma bestuur en organisatie.
 - o Het communicatieteam is uitgebreid met trainees die zich focussen op beeldvorming en online communicatie. Daarnaast worden het team van contractmanagers en capaciteitsmanagement uitgebreid om de projecten beter te ondersteunen en te voldoen aan de extra vraag vanuit de projecten en programma's.
 - o Jaarlijks wordt een bedrag van € 250.000 voor kwaliteitsverbetering begroot in de instandhouding. Eind 2022 is door het Dagelijks bestuur hWh middels de interne projectenbrief hieraan een concrete invulling gegeven. Om te kunnen voldoen aan het bestuurlijk ambitieniveau om de veilige werkomgeving zo snel mogelijk naar volwassenheidsniveau 4 te brengen, wordt voor 2023 € 150.000 extra begroot.
- Programma 2. Kennis en verbinden:

- In 2022 is de coördinator businesscases gestopt. Deze rol zal in 2023 niet opnieuw ingevuld worden, omdat deze werkzaamheden kunnen worden opgevangen door de programmamanagers. De begroting van Kennis delen en verbinden zal hierdoor dalen.
- De kosten van het Vergadercentrum zijn opnieuw geanalyseerd waardoor de begroting naar beneden kan worden bijgesteld.

4.4 Projecten waterschappen

Dit betreft de programma's 3 tot en met 11. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg (UO). Dit UO heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten binnen een programma. Dit deel van de begroting dient formeel door het Algemeen bestuur hWh te worden vastgesteld.

4.5 Projecten met derden en kassiersfunctie

Dit betreft de programma's 12 tot en met 15. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh. Dit deel van de begroting dient echter wel formeel door het Algemeen bestuur hWh te worden vastgesteld.

5 Vervolg planning

De planning voor de begroting is als volgt:

Geactualiseerde begroting 2023	Deadline	Team/Gremium
DB behandeling concept geactualiseerde begroting	15-12-2022	Dagelijks Bestuur
Start zienswijzeprocedure, begroting naar waterschappen (minimaal 12 weken)	Week 51 2022	Waterschappen
Einde zienswijzeprocedure	Week 11 2023	Waterschappen
DB behandeling reactienota, definitieve begroting en eventuele concept wijzigingsvoorstellen	Week 13 2023	DB
AB vaststellen geactualiseerde begroting	20-04-2023	Algemeen Bestuur

6 Gevraagd besluit

1. De geactualiseerde begroting 2023 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de reactienota op de ingediende zienswijzen.